

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

26 SEPT 2007

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Administrerende direktør/
Director General

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

Oslo, 17.09.2007

Deres ref.: 200401216-/CBK, Vår ref.: 07/1764-2

Saksbehandler: Berit Otnes

Seksjon for helsestatistikk

Høring - Ratifisering av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne

Vi viser til Deres brev av 28. juni 2007, og vårt brev til Finansdepartementet, med kopi til AID, av 14. september 2007. Statistisk sentralbyrå (SSB) har sett spesielt på artikkel 31 om statistikk og data-innsamling, og artikkel 35 om innsending av rapport til FN om tiltak og utvikling for målgruppen. Vi har også sett på artikkel 9.2.a om monitorering av gjennomføring av krav til tilgjengelighet for bygninger og tjenester.

SSB deltar i flere internasjonale fora som arbeider med å definere målgruppen "mennesker med nedsatt funksjonsevne", og utvikle statistikk om deres helse og levekår. Disse fora er Washington City Group og UNECE, WHO (FN) og Eurostat. Det finnes ulike definisjoner og klassifikasjoner for funksjonsvansker. Den klassifikasjonen som anbefales av internasjonale organisasjoner er ICF (International Classification of Functioning, Disabilities and Health). Det er denne som ligger til grunn for den europeiske tilnærmingen til statistikk om grupper med nedsatt funksjonsevne.

SSB har innhentet data om mennesker med nedsatt funksjonsevne gjennom Helse- og levekårsundersøkelsene gjennom en årrekke. Spørsmålene som er brukt til å avgrense målgruppen har vært mer eller mindre faste, slik at det finnes en tidsserie. I de senere årene er spørsmålssettet vært ansett som mangelfullt, fordi det ikke tar tilstrekkelig hensyn til barrierer i omgivelsene som mennesker med nedsatt funksjonsevne kan stå overfor. I Eurostat er det gjennomført et utviklingsarbeid for den europeiske helseundersøkelsen (EHIS), der en nå er kommet fram til en anbefalt modul for å registrere sosial integrering av mennesker med nedsatt funksjonsevne. Denne er basert på enkeltkapitler i ICF-klassifikasjonen. SSB har deltatt i dette utviklingsarbeidet i Eurostat. For at modulen skal kunne tas i bruk i en norsk kontekst må spørsmålssekvensen oversettes og testes. Eurostat planlegger dessuten å utvikle indikatorer for å overvåke utviklingen av tilgjengelighet, som et ledd i å etterkomme kravet i artikkel 9.2.a i konvensjonen.

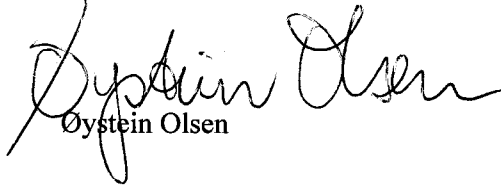
Skal en kunne gi tall for ulike grupper av mennesker med nedsatt funksjonsevne slik det kreves i artikkel 31.2, trengs det mer enn et generelt befolkningsutvalg som i Levekårsundersøkelsene. En må foreta en screening på et stort generelt utvalg for å komme fram til målgruppen. Det bør også stilles mer inngående spørsmål om hvilke barrierer mennesker med nedsatt funksjonsevne møter i dagliglivet enn i en vanlig levekårsundersøkelse. Noen grupper er så små at den eneste muligheten er å trekke dem ut fra medlemslistene til de organisasjonene de tilhører.

SSB deltar for tiden i planlegging av en slik undersøkelse av funksjonshemmedes levekår, sammen med NTNU, NOVA, Sosial- og helsedirektoratet og Nasjonalt dokumentasjonssenter for personer med nedsatt

funksjonsevne. SSB står for datainnsamlingen. Undersøkelsen er finansiert av Sosial- og helsedirektoratet og Norges forskningsråd. Spørreskjemaet er imidlertid ikke helt i tråd med EHIS Module on social integration among disabled people.

Artikkel 35 forplikter landene til å sende inn en rapport til FNs generalsekretær innen to år etter ratifisering om *hvilke tiltak som er satt i verk* for å ivareta forpliktelsene i konvensjonen og *hva som er oppnådd*. Siden skal slike rapporter sendes inn hvert fjerde år. I den grad det trengs et registrerings- og rapporteringssystem for hva kommuner og institusjoner iverksetter av *tiltak* for å ivareta rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne, kan dette kanskje etableres som en del av KOSTRA. SSB har laget en rapport med forslag til hvordan data om universell utforming kan samles inn gjennom KOSTRA systemet. *Oppnådde resultater* for målgruppen kan best beskrives ut fra spesielle utvalgsundersøkelser som nevnt ovenfor.

Med hilsen

Øystein Olsen